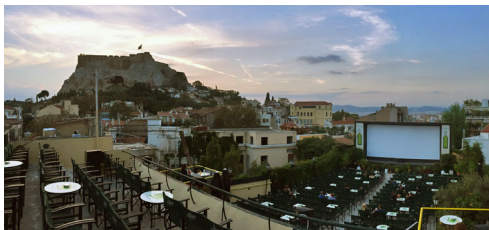

Είχε ήδη ξεκινήσει η προβολή, έφευγε το τελευταίο φως της μέρας, ταξίδευε στις ακόμα πιο δυτικές πολιτείες, και εκεί που Robert Redford έλεγε τις ατάκες του, στο *The old man & the gun*, ακούστηκαν ελληνικές συλλαβές. Κάπως απόμακρες, κομματιαστές και τραγουδιστές.

Κι όταν το αεράκι συμμάχησε και άρχισε να τις φέρνει όλες τις συλλαβές, χωρίς να κόβει καμιά, τους άκουσα καθαρά πια. Οι στίχοι του Εθνικού ύμνου. Κοίταξα προς τη δύση και με φόντο το τελευταίο φως πρόσεξα την γαλανόλευκη που αργά κατέβαινε από τον ιστό. Από κάτω, ίσα που φαινονταν λίγα κεφάλια.

Οκτώβρης 2018. Σινέ Παρί, και την ίδια ώρα παίζονταν δυο έργα. Στο πανί, η τελευταία, δουλειά του R.R. ο οποίος στα 82 του είχε τα κουράγια να γυρίσει μια ακόμα ταινία και να βάλει τους τίτλους τέλους της καλλιτεχνικής του καριέρας. Και στην πραγματικότητα πάνω στο βράχο της Ακρόπολης των Αθηνών η υποστολή της Ελληνικής σημαίας.

Η αλήθεια είναι ότι έχασα αρκετές σκηνές από το πανί, προκειμένου να ξεφύγουν τα λιγότερα δυνατά καρτέ στην μαγική μετάβαση του βράχου από τον φυσικό στον τεχνητό φωτισμό.

Στο διάλειμμα ερώτησα την κοπέλα στο κυλικείο, για την αναλογία ανάμεσα σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς και η απάντηση ήταν ότι αυτή την εποχή, αρχές του Οκτώβρη οι αλλοδαποί

είναι περισσότεροι.

Δεν χρειάστηκε να το σκεφτώ πολύ. Πουθενά στον κόσμο δεν μπορεί να αναπαραχθεί αυτό το σκηνικό. Στην ταράτσα ενός κτιρίου, με φόντο την ανατολική πλευρά του αρχαιότερου, σημαντικότερου μνημείου του δυτικού πολιτισμού, διάσπαρτες φωτισμένες κουκκίδες από τα Αναφιώτικα στη βάση του και ένα βοριαδάκι να ανακατεύει την μεγάλη γαλανόλευκη. Στο ανάμεσα η Πλάκα.

Κάποια στιγμή προσπάθησα να συγκεντρωθώ στο πανί και όταν άναψαν τα φώτα, διαμόρφωσα την άποψη πως φανταζόμουν κάπως πιο ποιητικό, λίγο πιο οικουμενικό το κύκνειο άσμα αυτού του καλλιτέχνη. Λίγα κολακευτικά λόγια για την Sissy Spacek πάντως, είναι απαραίτητα. Αν ξεκινάς μια καριέρα υπό τον Terence Malick ('73, Badlands) είναι περίπου βέβαιο ότι θα έχεις μια σοβαρή πορεία. Συν ένα χρυσό αγαλματίδιο στο σπίτι, συν άλλες πέντε υποψηφιότητες και το σπουδαιότερο με ιδιωτική ζωή, μακριά από το σκοτεινό κομμάτι του Hollywood.

Ψάχνοντας λίγο την υπόθεση του πραγματικού Forrest Tucker, έπεσα πάνω σε μια άποψη του, που βρήκα πολύ χαριτωμένη, ευφυή και ακριβή: «Για μένα η χρήση βίας είναι η πρώτη ένδειξη ενός ερασιτέχνη». Ήταν μορφή ο εκλιπών. Αν αυτά που μάθαμε για αυτόν είναι έτσι ακριβώς, μας δείχνουν ότι η απάτη και η παραβατική συμπεριφορά δεν έχει απαραίτητα αποκρουστική μορφή. Περικλείουν μάλιστα ένα είδος τέχνης ενώ ενίοτε κρίνονται σχεδόν με συμπάθεια, ειδικά αν συγκριθούν με το σκληρό κομμάτι του νόμου.

Ολοκληρώθηκε η προβολή, φύγαμε οι πρώτοι, ανέβαιναν στην ταράτσα οι θεατές της επόμενης παράστασης. Οι πεζοδρομοί πλημμυρισμένοι με κόσμο. Αν το ερώτημα ήταν τι θα έβαζα στον καμβά, προκειμένου να ζωγράφιζα μια παράδεισο, μια παράδεισο δίχως θάλασσα, θα έβαζα την Πλάκα. Ίσως όχι τούτη την Πλάκα, αλλά εκείνη της δεκαετίας του '70. Με λιγότερο και άλλο κόσμο, χωρίς φωτογραφίες των πιάτων στις προθήκες των εστιατορίων, με εκείνη την αθωότητα που πιστεύαμε ότι υπήρχε. Άλλο θέμα αν τελικά, ήταν περισσότερο άγνοια και λιγότερο αθωότητα.

Λιγές μέρες αργότερα, είδα το A star is born. Δεν πήγα για την ταινία. Η θεματολογία δεν ήταν των ενδιαφερόντων μου. Αν ήταν, θα είχα βρει τόσο την πρωτότυπη έκδοση του '39, την επόμενη του '54 με την Judy Garland και τον James Mason και ασφλαλώς την «σύγχρονη» μου με Kris Kristofferson & Barbra Streisand. Δεν πήγα για την ταινία στον

θερινό. Πήγα στα Σελίνια για τη Σελήνη.

Στο πηγαϊμό, χάρηκα την διαπόρθμηση από το Πέραμα, το πέρασμα από το σπίτι που έζησε αρκετά ο Άγγελος Σικελιανός από το '33 και μετά, προσπαθώντας να φανταστώ ακόμα μια φορά τη διαφορετικότητα, τη γοητεία του τόπου στο Μεσοπόλεμο. Ο Σικελιανός που έχει ένα κοινό σημείο με την Spacek. Πέντε υποψηφιότητες. Για Νομπέλ. Πέντε, όπως είπαμε και η Spacek για Όσκαρ, αλλά και ένα χρυσό αγαλματίδιο. Ο Α.Σ. όπως και ο Ν. Καζαντζάκης, έμειναν με τις υποψηφιότητες.

Πέρασα και από τα Αμπελάκια, μια αποθήκη κάθε είδους πλεούμενου, με φόντο γεραμούς, πλωτά γεωτρύπανα, και στο βάθος το τέρας της μητρόπολης. Τα χρώματα της δύσης, προσπαθούσαν να γλυκάνουν κάπως την εικόνα και κάπως έτσι έφθασα στην Αγ. Νικολάου.

Τρία άτομα στο σύνολο είδαν την πρώτη παράσταση, απογοητευτικό νούμερο για την οικονομική υγεία ενός θερινού κι' ας ήταν Οκτώβρης καθότι στη Σαλαμίνα ακόμα οι θερμοκρασίες ήταν γλυκές. Και να μην λησμονούμε ότι η ταινία ήταν πρώτης προβολής.

Η οποία ταινία εκ των προτέρων ήξερα ότι δεν θα ήταν κάτι με το οποίο θα ταίριαζα. Πολύ από μελό, με όλα τα τρικ του σύγχρονου κινηματογράφου που προσφέρουν ένα υποβλητικό θέαμα, αλλά συχνά αρκετά πλατύ μα λίγο βαθύ.

Στο ίδιο πλαίσιο οι ερμηνείες από Cooper & Gaga, έχουν όλα τα στοιχεία να έλξουν ένα νεανικό, ανήσυχο κοινό με φόντο μια μαζική, εμπορική μουσική σκηνή. Κουραστική, για μια ακόμα φορά η χρήση του fuckin', στους διαλόγους, συνδεδετικό σημείο, πιθανόν, μιας απαισιόδοξα φτωχής, λαϊκής κουλτούρας, αλλά αυτή η τόσο συχνή επαναληπτικότητα είναι βαρετή, τουλάχιστον ακουστικά.

Περισσότερο υπερβολικό, παρά συγκινητικό το σύνολο, με προβλέψιμο τέλος, ακόμα ένα λιθάρι στο διαβόητο στάρ σύστημα, στις σόου μπίζνες και το γλυκόπικρο στόρυ της επιτυχίας.

Και καθώς το φθινόπωρο προβάλλει ολοένα και πιο ισχυρό, οι μέρες των θερινών, ήταν μετρημένες. Δεν θα ήταν ευγενές αν έκλειναν χωρίς ένα «Θησεϊόν».

Ούτως εχόντων των πραγμάτων, μετά την καταβολή του τιμήματος και την παραλαβή φλις κουβέρτας για τον γυναικείο πληθυσμό, ερώτησα τον κ. Θωμά για την σύνθεση του κοινού τούτη την εποχή και:

«Χτες από τα 104 εισιτήρια τα τέσσερα ήταν Έλληνες. Το καλοκαίρι βέβαια είναι οι περισσότεροι».

Η ερώτηση διατυπώθηκε, διότι στο μεταξύ είχα ακούσει γερμανικά, γαλλικά και αγγλικά. Έτσι κάτω από τα φώτα της Ακρόπολης των Αθηνών ξεκίνησε το «American animals». Το αναφέρω με τον γνήσιο τίτλο του, καθότι η ελληνοποίηση του (Μια Αμερικάνικη ληστεία), αφαιρέσε σημαντικό στοιχείο από το κεντρικό νόημα της δημιουργίας. Ποιό είναι αυτό;

Ότι το διαβόητο «Αμερικάνικο όνειρο» είναι ένα νησί που δεν υπάρχει. Κι' αν κάποτε υπήρξε, ήταν σαν μια πυραμίδα. Όπου οι πάρα πολλοί και οι «αποτυχίες» τους ήταν η βάση για τους πολύ λίγους που «πέτυχαν». Σαν ένα λαχείο που κλήρωσε τον τυχερό από το εκατομμύριο, σαν μια λοταρία όπου πολλοί σπρώχτηκαν για να κινήσουν την μεγάλη τύχη, ελάχιστοι την έπιασαν και πολλοί από όσους δεν τα κατάφεραν, καταστράφηκαν.

Αν σε αυτό το συλλογισμό, προστεθεί και το γεγονός ότι ένα μεγάλο πλήθος των προσπαθειών για την κατάκτηση του ονείρου γίνεται με τρόπους που χαρακτηρίζονται παράνομοι, εκ των οποίων η συντριπτική πλειοψηφία καταλήγει σε αποτυχίες με γνωστές συνέπειες, είναι να απορεί κανείς για την κουταμάρα των επιχειρούντων.

Αφέλεια είναι μια εξήγηση. Το «American animals», αυτό ακριβώς μας επιδεικνύει. Και το πράττει αριστοτεχνικά, όχι μόνο ως προς το ηθικό κομμάτι, αλλά και με την εξαιρετη κινηματογραφική του γραφή. Μας διηγείται το μέγεθος της αφέλειας, της ηλιθιότητας που κυβερνά το μέλλον νέων ανθρώπων. Ποτισμένα όλα τούτα σε φαινομενικά αδιέξοδα που γεννιούνται από λάθος επιθυμίες. Αλκοόλ, τσιγαριλίκια και ένα ολότελα στραβό μοντέλο ελευθεριότητας.

Πέρα από κινηματογράφο επιπέδου ο Βρετανός Burt Leyton, περνά μερικά ισχυρά μηνύματα. Αν το πόνημά του καταφέρει να γλυτώσει μερικούς από επτάχρονες καταδικές σε ομοσπονδιακές φυλακές θα έχει ακόμη μεγαλύτερη επιτυχία.

Και να μην ξεχάσουμε ότι προέρχεται από ακόμα μια λαμπρή δημιουργία. Από το Imposter που γύρισε το '12, ένα ντοκυμαντέρ, που κρατά τον θεατή, στις μύτες των ποδιών μέχρι το τελευταίο λεπτό. Άλλη μια πραγματική ιστορία, με σχετικά συγγενή θεματολογία, τουλάχιστον σε ότι αφορά τρόπους αντίδρασης, τα κοινωνικά αδιέξοδα και φυσικά τις απάτες.

Κάπως έτσι, φαίνεται ότι κλείνει η φετινή θερινή σεζόν. Με το μαύρο τετράποδο στον πλακόστρωτο πεζόδρομο της Απ. Παύλου να ατενίζει στωικά την είσοδο, κάτω από τα γράμματα που σχηματίζονται με πράσινο νέον. Και λίγο πιο πάνω το Αστεροσκοπείο Αθηνών, όμορφα φωταγωγημένο σε μια ήσυχη γωνιά της πόλης.